

ПАМ'ЯТКА ЩОДО КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ ТА ШЛЯХІВ ЙОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ

Приватний інтерес - будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях.

Потенційний конфлікт інтересів - наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

Реальний конфлікт інтересів - суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

Заходи зовнішнього та самостійного врегулювання конфлікту інтересів

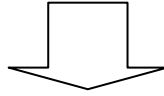
1. Зовнішнє врегулювання конфлікту інтересів здійснюється шляхом:

- усунення особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів;
- застосування зовнішнього контролю за виконанням особою відповідного завдання, вчиненням нею певних дій чи прийняття рішень;
- обмеження доступу особи до певної інформації;
- перегляду обсягу службових повноважень особи;
- переведення особи на іншу посаду;
- звільнення особи.

2. Особи, зазначені у пунктах 1, 2 частини першої статті 3 Закону України "Про запобігання корупції" від 14.10.2014 №1700-VII (зі змінами) (Далі - Закон), у яких наявний реальний чи потенційний конфлікт інтересів, можуть самостійно вжити заходів щодо його врегулювання шляхом позбавлення відповідного приватного інтересу з наданням підтверджуючих це документів безпосередньому керівнику або керівнику органу, до повноважень якого належить звільнення / ініціювання звільнення з посади.

Позбавлення приватного інтересу має виключати будь-яку можливість його приховування.

У Вас виникли сумніви щодо наявності потенційного або реального конфлікту інтересів

Звернутися за роз'ясненнями до НАЗК, незалежно від Вашої посади чи наявності безпосереднього керівника.

У такому зверненні необхідно зазначити інформацію щодо конкретної ситуації:

- зміст повноважень державного службовця
- характер та обсяг приватного інтересу, який існує у державного службовця
- ситуацію (дії або рішення), стосовно якої (яких) існують сумніви щодо наявності конфлікту інтересів дії
- відповідні документи

НАЗК підтверджує наявність конфлікту інтересів

НАЗК не підтверджує відсутності конфлікту інтересів

Необхідно діяти у спосіб, як за наявності конфлікту інтересів

НАЗК підтверджує відсутність конфлікту інтересів

Повідомити **не пізніше наступного робочого дня** з моменту, коли Ви дізналися чи повинні були дізнатися про наявність у Вас конфлікту інтересів **безпосереднього керівника**, а в разі якщо не передбачено наявності безпосереднього керівника - **НАЗК** чи інший визначений законом орган

Не вчиняти дій і не приймати рішень в умовах реального конфлікту інтересів

Вжити заходів щодо врегулювання реального чи потенційного конфлікту інтересів

Якщо у діях, щодо яких Ви зверталися за роз'ясненням, пізніше було виявлено конфлікт інтересів, а Ви отримали підтвердження від НАЗК про відсутність конфлікту інтересів, Ви звільняєтесь від відповідальності

Чи є в мене конфлікт інтересів?

У відповіді слід брати до уваги перелік службових повноважень за законом, трудовим договором, посадовою інструкцією, положенням про колегіальні, дорадчі органи, установчим документом, положенням про структурний підрозділ, колективним договором тощо.

При цьому, слід брати до уваги увесь перелік приватних інтересів (у сфері службових повноважень), які саме відносини їх зумовлюють та в чому полягає можливий вплив.

Для визначення впливу приватного інтересу на виконання службових повноважень необхідно визначити **обґрунтовану ймовірність настання ситуації**, коли приватний інтерес може впливати на прийняття рішень або вчинення дій під час виконання службових повноважень.

Одночасно з цим, слід враховувати, що:

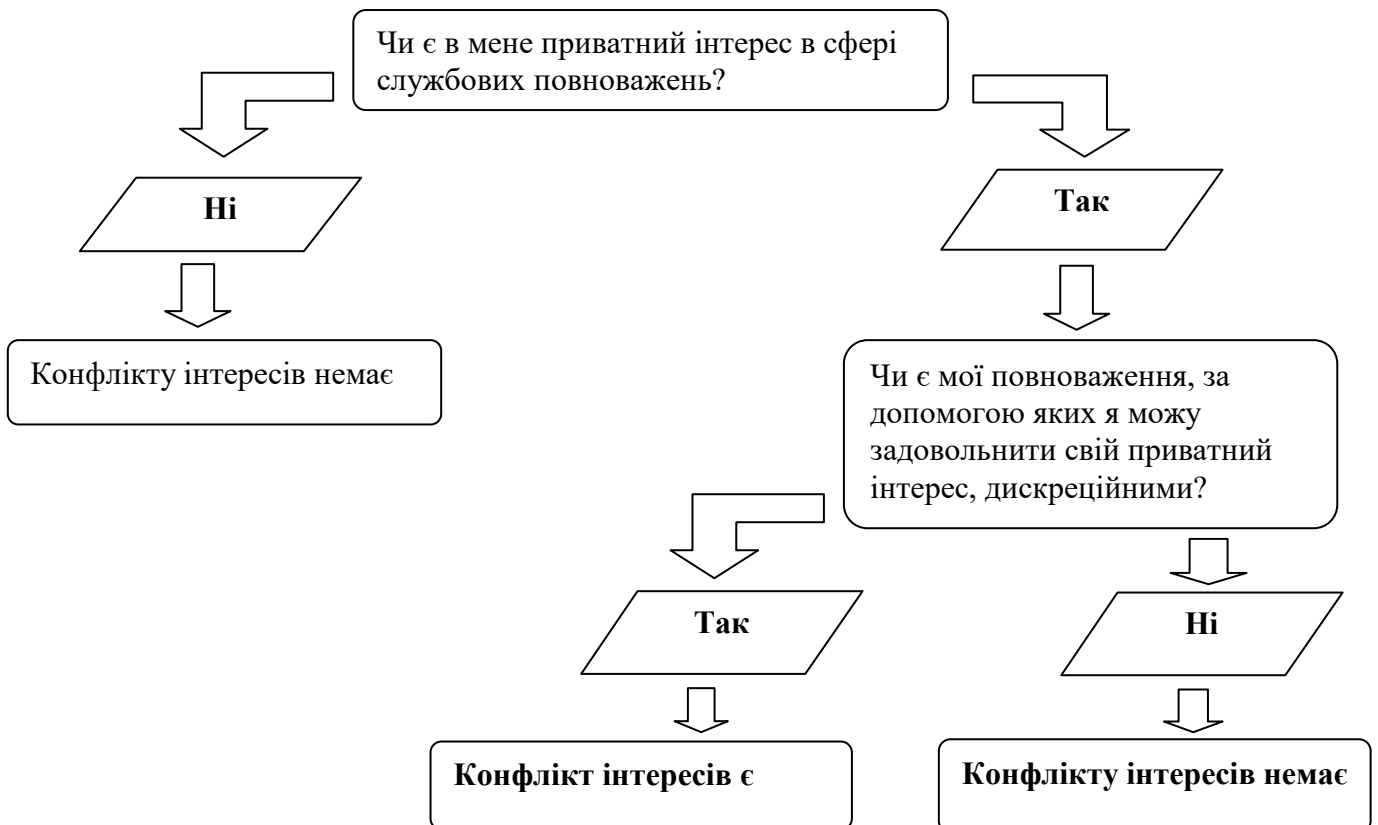
● **потенційний конфлікт інтересів** існує у зв'язку з наявністю у особи приватного інтересу, а суперечність між службовими повноваженнями та приватним інтересом існує у **віддаленій перспективі**;

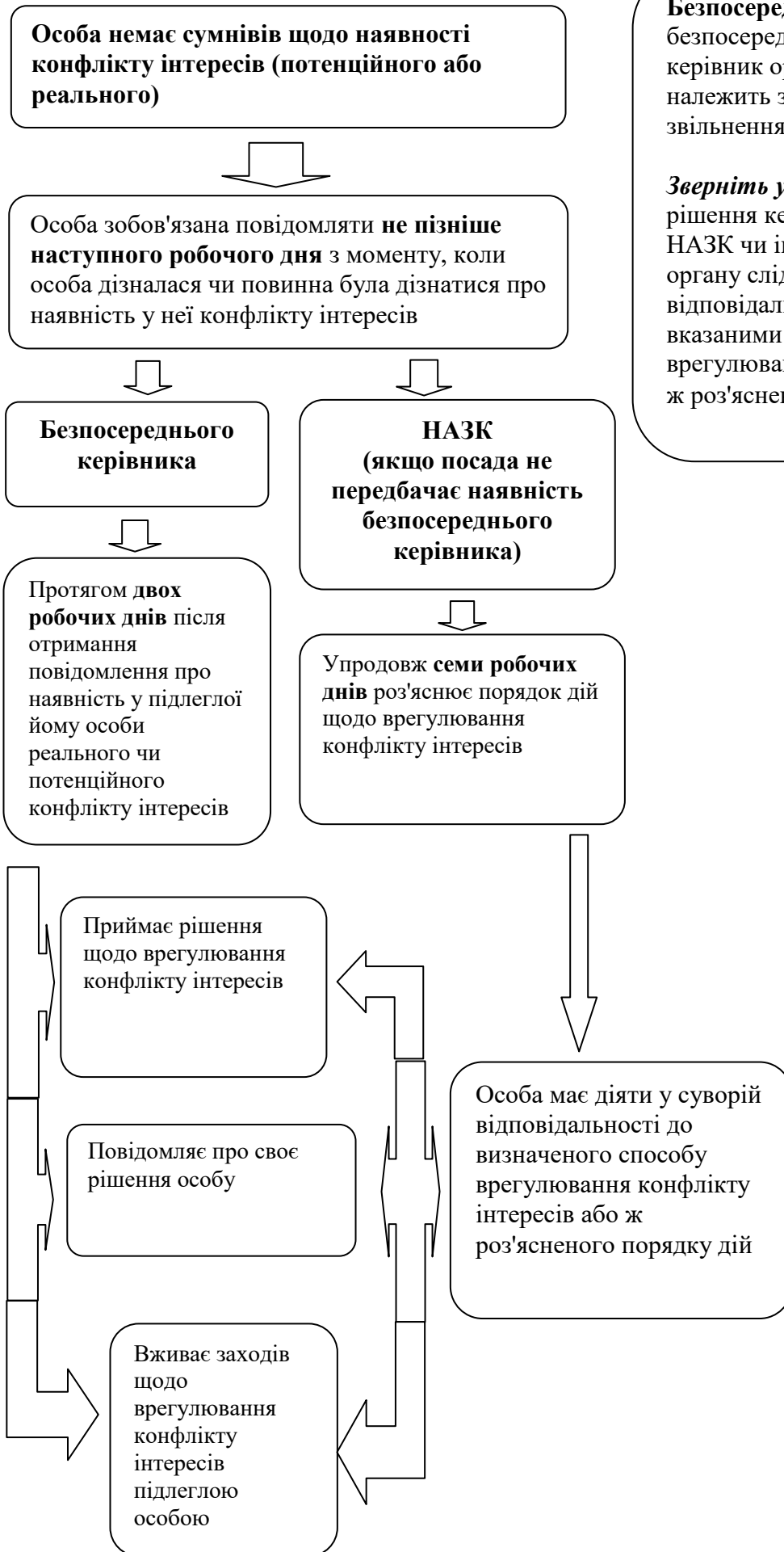
● **реальний конфлікт інтересів** виникає прямо зараз.

Слід звернути увагу на те, що однією із складових конфлікту інтересів є наявність у особи **дискреційних повноважень** (це повноваження, які особа, приймаючи рішення, може здійснювати з певною свободою розсуду, тобто коли така особа може обирати з кількох юридично допустимих рішень те, яке вона вважає найкращим за таких обставин).

За таких обставин необхідно зіставити службове завдання або дію (бездіяльність) з приватним інтересом.

Також необхідно спрогнозувати наслідки, до яких може призвести вплив приватного інтересу, зокрема, необ'єктивне прийняття рішення, яке буде вважатися незаконним, упереджена поведінка, притягнення до адміністративної відповідальності, тощо.

Безпосередній керівник - це безпосередній керівник особи або керівник органу, до повноважень якого належить звільнення або ініціювання звільнення з посади.

Зверніть увагу! Після отримання рішення керівника або ж роз'яснення НАЗК чи іншого визначеного законом органу слід діяти у суворій відповідальності до визначеного вказаними суб'єктами способу врегулювання конфлікту інтересів або ж роз'ясненого порядку дій.

За порушення обмежень щодо запобігання корупції, пов'язаних із врегулюванням конфлікту інтересів, встановлених Законом особа може бути притягнута до кримінальної, адміністративної чи дисциплінарної відповідальності.

Кримінальна відповідальність передбачена:

В окремих випадках вчинення дій та/або прийняття рішень в умовах конфлікту інтересів може містити ознаки складу одного з корупційних кримінальних правопорушень, перелік яких наведено у примітці до ст.45 КК України

(Примітка: Корупційними кримінальними правопорушеннями відповідно до цього Кодексу вважаються кримінальні правопорушення, передбачені статтями 191, 262, 308, 312, 313, 320, 357, 410, у випадку їх вчинення шляхом зловживання службовим становищем, а також кримінальні правопорушення, передбачені статтями 210, 354, 364, 364-1, 365-2, 366-1, 368, 368-3 - 369, 369-2, 369-3 цього Кодексу.

Кримінальними правопорушеннями, пов'язаними з корупцією, відповідно до цього Кодексу вважаються кримінальні правопорушення, передбачені статтями 366-2, 366-3 цього Кодексу).

Ознаки конфлікту інтересів у складі кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.364 КК України:

- використання влади та службового становища всупереч інтересам служби (в суб'єктивній стороні складу);
- мета одержання неправомірної вигоди (у суб'єктивній стороні складу).

Адміністративна відповідальність передбачена:

- за порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення (ст.172-4 КУпАП);
- порушення окремих вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (ст.172-7 КУпАП).

Дисциплінарна відповідальність передбачена:

- за неповідомлення особою безпосереднього керівника про наявність у неї потенційного конфлікту інтересів;
- за невжиття керівником заходів щодо врегулювання конфлікту інтересів у підлеглому;
- не передачу в управління корпоративних прав чи порушення особою строків такої передачі, неповідомлення чи порушення строку повідомлення Національного агентства про таку передачу в управління підприємств та корпоративних прав, ненадання до Національного агентства нотаріально завіреної копії договору про таку передачу.